

ČESKÁ REPUBLIKA

Česká školní inspekce

Liberecký inspektorát - oblastní pracoviště

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Liberec, Jabloňová 446

460 13 Liberec, Jabloňová 446

Identifikátor školy: 600 079 112

Termín konání orientační inspekce: 11. a 12. prosince 2001

Čj.	084 20/02-2710
Signatura	oh4av119

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Čtyřtřídní mateřská škola (MŠ) je umístěna v účelové novostavbě v několika propojených pavilonech uprostřed sídliště v panelové zástavbě. Část budovy je prázdná a nepatří MŠ. V jedné je přidělení těchto prostor a jejich vhodné využití pro vzdělávací činnosti (výtvarná učebna, keramika, kabinety). Školní zahrada nemá členitý terén, jejíž původní nepodnětné fádňi prostředí se postupně zlepšuje úměrně s dorůstáním zeleně. Vybavení železnými průlezkami je původní, nátěry jsou prováděny vlastními silami. Obnoveno bylo obložení pískoviště.

Aktuálně bylo zapsáno 72 dětí, které jsou rozděleny ve dvou pavilonech po dvou třídách na mladší a starší děti. Při zařazování dětí do tříd jsou respektována přání rodičů.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ

Příprava a plánování vzdělávací činnosti

Východiskem plánování je roční plán, na který navazují plány tematických okruhů a týdenní plány učitelek. Stanovené cíle odpovídají současným trendům předškolního vzdělávání, vycházejí z možností mateřské školy a jsou postupně realizovány. Ředitelka školy začala pracovat s „Rámcovým programem pro předškolní vzdělávání“ a hledá optimální cestu k jeho aplikování na místní podmínky.

Pro zájmové činnosti nad rámec běžného programu MŠ jsou zpracovány vlastní plány (sbor Jablíčko, turistické vycházky, plavecký výcvik).

Pro děti se specifickými problémy jsou pečlivě zpracovány funkční individuální plány. Jsou vedeny přehledně, obsahují diagnostiku, postupné kroky včetně analýzy jejich plnění a konkrétních závěrů. Logopedická péče je zaměřena na prevenci, odborně je zajištěna formou osobní spolupráce s logopedkou, která po depistáži v MŠ provádí nápravu v logopedické poradně.

Příprava a plánování vzdělávací činnosti jsou na velmi dobré úrovni.

Podmínky výchovně-vzdělávací činnosti

Materiální podmínky

Výhodou MŠ jsou velmi dobré prostorové podmínky pro činnost dětí. Prostředí tříd se od minulé inspekční návštěvy výrazně zlepšilo. Postupně je prováděna výměna podlah, je obnovováno vybavení tříd, byl zakoupen nový nábytek, hračky a pomůcky. Každá třída má osobitý charakter z hlediska uspořádání, vybavení i barevnosti. Výzdoba prostor jednotlivých tříd byla rozdílná.

Velmi špatné je osvětlení heren především z hlediska intenzity světla (nevhodná osvětlovací tělesa, která byla původně projektována pro ložnici).

Údržba je prováděna zřizovatelem průběžně dle potřeby, největší problémy jsou se zatékáním, které přetrvává i po opravě střešní krytiny.

Psychohygienické podmínky

Dle metodického materiálu krajského hygienika Libereckého kraje byl zpracován „Provozní řád mateřské školy“, který neodpovídá psychohygienickým požadavkům na předškolní vzdělávání z hlediska režimu dne a pevně stanovených vzdělávacích činností.

Velmi rušivě působila organizace svačiny, kdy všechny děti čekaly i na poslední opozdilce. Učitelkou nebyl čas vhodně využit, přirozený neklid dětí byl řešen častým a málo účinným napomínáním.

Odpoledne jsou děti rozděleny do dvou leháren, některé dny má část z nich zájmový kroužek. Klidové odpolední činnosti místo spánku budou pro nejstarší děti zařazovány až v jarním období.

Pitný režim byl k dispozici v přilehlých kuchyňkách u jednotlivých tříd, jeho využívání dětmi nebylo při inspekci pozorováno.

Příkladná pozornost je věnována vedení dětí ke správným hygienickým návykům.

Personální podmínky

V MŠ pracuje šest učitelek. Všechny jsou odborně i pedagogicky způsobilé, s dlouholetou praxí. Další odbornost a osobní zaměření učitelek (práce s keramikou, logopedická prevence, lektorka plavání) je v MŠ využíváno.

Materiální, psychohygienické i personální podmínky mateřské školy jsou na velmi dobré úrovni, rezervy jsou ve zlepšení vybavení školní zahrady a aktivním využívání pitného režimu.

Výchovně-vzdělávací činnost

V průběhu inspekce byla sledována výchovně-vzdělávací činnost u všech přítomných učitelek. Přestože byla organizace provozu ovlivněna pracovní neschopností dvou učitelek a nutností spojování tříd, byla vlastní práce s dětmi připravená a probíhala převážně v klidné, příjemné atmosféře. Veškerý program dýchal předvánoční atmosférou plnou očekávání.

Pro rodiče bylo odpoledne uspořádáno neformální vánoční posezení. Byly pozorovány velmi slušné, korektní vztahy při jednání s rodiči.

Spontánní činnosti

Podmínky pro **ranní hry** ve třídě mladších dětí byly velmi dobré. Volný prostor, pěkné koutky pro hry děvčat, dostatek času i mírné a vldné jednání učitelky přispívaly k rozvíjení tvořivosti dětí, jejich seberealizaci a uspokojení. Při spontánním pohybu (chůze a běh po zvýšené a šikmé ploše, seskok) na překážkové dráze (Otčenáškova a Polikarpova stavebnice) dokázaly děti samostatně dodržovat pravidla bezpečnosti. Učitelka usměrňovala hry nenápadně a nenásilně svými návrhy a podněty. Při volném kreslení (vánoční omalovánky) učitelka důsledně sledovala správné držení tužky, což usnadňoval její trojhranný tvar.

I starší děti dostaly možnost k sebeuplatnění i výběru her. Hry se rozvíjely zvolna, jejich trvání bylo kratší, děti častěji hru střídaly. Učitelka do her vstupovala jen velmi málo, např. určením způsobu využití herny dvěma skupinami dětí. Mezi dětmi probíhala živá komunikace, navzájem si sdělovaly své zážitky a poznatky, dohadovaly se o rolích a postupech ve hře.

U nejstarších dětí byl program zcela podřízen období adventu. Ve třídě vládla příjemná předvánoční pohoda. Učitelka měla připravenou vánoční nabídku činností na ranní hry, dokázala děti získat, motivovat a inspirovat. Velmi dobře pracovala s hlasem a mimikou, z celého projevu byl cítit velmi pěkný vztah k dětem. Ukončení her a úklid před svačinou činnosti předčasně a zbytečně přerušil.

Učitelky velmi dobře dokázaly využít situací, kdy se na ně děti spontánně obracely, k dalšímu rozvíjení jejich schopností, dovedností a poznatků.

Ve všech třídách působí při scházení dětí rušivě častý zvonek domácího telefonu.

Spontánní činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Nepřímo řízené činnosti

Učitelky při sledovaných činnostech využívaly často a efektivně v průběhu dne metodu nepřímého řízení dětí s důrazem na skupinové a individuální činnosti.

Za zcela mimořádný lze označit opakovaně sledovaný průběh činností ve třídě mladších dětí. Emotivní jazykový projev, živá mimika a gesta učitelek vytvořily radostnou a uvolněnou atmosféru, provokovaly děti k živé komunikaci (jak pomáhaly, co kdo rád atp.). Obě měly jasnou představu o programu, připravenou širokou škálu pomůcek a vynikajícím způsobem promyšlenou nabídku činností i s ohledem na individuální zvláštnosti dětí. Dokázaly je citlivě získat, pružně reagovat na vzniklé situace, tvořivě je využít a rozvinout. Pozornost byla věnována i vztahům ve skupině, sociálním dovednostem, postojům i hodnotové orientaci dětí. Učitelky působily jako nenápadný koordinátor a partner dětí při společně prožitých činnostech, kdy děti získaly řadu nových poznatků a dovedností. Dětem i učitelkám přinesly tyto činnosti příjemné prožitky. Osobní nasazení, zodpovědný přístup, vlastní kultivované jednání, způsob komunikace i široká škála verbálních i mimoverbálních výrazových prostředků jsou předpokladem vynikajících výsledků.

Ve třídě starších dětí nabídla učitelka v průběhu ranních her několik pracovních činností. Práci sledovala, zpřesňovala a opakovala instrukce, dbala na pracovní návyky, případně poskytovala pomoc. Děti pracovaly s chutí a trpělivě, motivačně působily především náměty činností (vánoční přání, ozdoba na stromeček). Možnost volby ze širší nabídky aktivit byla omezená. Nabízených pracovních činností, zařazených z důvodu nepříznivého počasí místo pobytu venku, se spontánně účastnily všechny děti. Navlékaly kousky pomerančové kůry, křížaly a rozinky na špejle, vytvořily „voňavého ježka.“ Děti pracovaly s velkou chutí, finální výrobek je velmi motivoval. Zřetelná uvolněnost učitelky přispěla výrazně k bezprostřední atmosféře a spontánním vzájemným rozhovorům.

Ve třídě nejstarších dětí probíhaly činnosti ve skupinách formou výběru z cílené nabídky s vánoční tematikou. Učitelka dokázala děti získat, měla přehled o jejich zapojení do jednotlivých aktivit, povzbuzovala je, inspirovala, rozvíjela jejich vlastní tvořivost i dovednosti. Největším přínosem byl kontakt s dětmi a přirozená vzájemná komunikace. Děti se na učitelku spontánně obracely jak pro radu a pomoc, tak i se sdělením vlastních dojmů a zážitků.

Úroveň nepřímo řízených činností byla velmi dobrá.

Ranní cvičení

Při inspekci byla sledována ranní cvičení ve všech třídách, jednou nebylo zařazeno.

Ve třídě mladších dětí bylo ranní cvičení sledováno po dva dny. Jednou mělo ranní cvičení charakter pohybové chvilky, kdy se děti protáhly a uvolnily při rytmizující říkance a písničky. K dobré náladě přispěla honička. Druhé cvičení bylo provedeno klasickou formou se zachováním úvodní, zdravotní a závěrečné části. Svalové skupiny byly procvičeny, zátěž byla přiměřená. Nesprávná rytmizace chůze a běhu a drobné metodické připomínky byly na místě projednány. Klidné, kultivované vystupování obou učitelek, motivující komentář a pochvala přispěly k efektivnosti cvičení.

U starších dětí mělo ranní cvičení všechny části, děti i učitelka cvičily ve cvičebních úborech. Při nástupu a v úvodní části byla použita tělovýchovná terminologie, děti povely znají a správně na ně reagují. Dílčí nedostatky byly ve volbě cviků a jejich řazení. V závěrečné hře

nedodržovaly všechny děti její pravidla.

Všechny učitelky dávaly při cvičení dětem kvalitní vzor, kladly důraz na správné výchozí polohy a přesnost provádění cviků, ke kterému přispěla i vhodná zajímavá motivace, povzbuzení a ocenění snahy dětí pochvalou. Děti jsou zvyklé dodržovat stanovená pravidla. Rezervy jsou především v metodické nepřesnosti při provádění zdravotních cviků.

Sledované pohybové činnosti měly velmi dobrou úroveň.

Přímo řízené činnosti

K integrované frontální činnosti se mladší děti soustředily okolo učitelky na zemi u klavíru. Rozhovor o Vánocích, zopakování známých veršů, písní a procvičení rytmu hrou na rolničky byly pro děti přitažlivou motivací před rozbalením dárků pod stromečkem. Přiměřený čas, střídání aktivit, přirozená a bohatá komunikace, respektování individuality jednotlivých dětí a zejména dovednost učitelky je zaujmout a nepozorovatelně vést k naplňování stanovených cílů přispěly k vysoké efektivitě činností. Velmi úspěšně se učitelka druhý den zhostila náročného tématu práce s biblickým příběhem o narození Ježíška. Vlastními slovy převyprávěla poetický kouzelný příběh, který vyvolal u dětí spontánní reakci se silným citovým nábojem a naplnil adventní očekávání. Citlivě vysvětlila neznámé pojmy, vyvrcholením byla společná stavba betlému.

Společná činnost starších dětí byla zaměřena na **jazykovou a rozumovou** výchovu. Málo promyšlená příprava a metodický postup včetně organizace činnosti nepříznivě ovlivnily soustředění dětí i jejich možnosti sebeuplatnění. Stejný text biblického příběhu o narození Ježíška nebyl pro děti v tomto podání dostatečně srozumitelný. Nervozita učitelky se projevovala častějšími nevhodnými výroky vůči dětem. Plně nevyužila spontánně vzniklé reakce dětí (jaký by daly dárek Ježíškovi). V závěru činnosti reagovaly děti na malou srozumitelnost, statickosti a nadměrnou délku neklidem.

Ve třídě nejstarších dětí byly přímo řízené činnosti z **rozumové výchovy** realizovány hromadnou formou. Program byl promyšlený po stránce obsahu, organizační forma (na židličkách v půlkruhu) však nebyla vhodná, měla statickou podobu tradičního zaměstnání a neodpovídala psychohygienickým zásadám především z hlediska individuální zátěže a únavnosti dětí. Učitelka s dětmi úzce spolupracovala, vhodně využila momentu překvapení. Do programu nebyly zařazeny pohybové aktivity a výrazně dětem chyběly. Po svačině se děti spontánně k započatému programu vrátily, atmosféra již byla uvolněná, neformální.

Úroveň sledovaných přímo řízených činností byla značně rozdílná, od vynikající po průměrnou.

Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání ve sledované oblasti

Výchovně vzdělávací činnost mateřské školy je promyšlená a systematická. Rezervy jsou v širším uplatnění skupinových činností v režimu dne a v metodice tělesné výchovy.

Kvalita vzdělávací práce byla na velmi dobré úrovni.

HODNOCENÍ PODMÍNEK VZDĚLÁVÁNÍ

Plánování

Za školní rok 2000/2001 byla předložena výroční zpráva. Obsah má vypovídací hodnotu,

hodnocení práce MŠ je objektivní. Roční plán na aktuální školní rok je zpracovaný na základě analýzy a závěrů z výroční zprávy. V minulém školním roce se uskutečnila řada zdařilých akcí, na které ředitelka školy v plánu práce navazuje. Roční plán je přehledný, jasně jsou stanoveny cíle i metody a prostředky k jejich splnění jak v oblasti pedagogické, tak i provozní (stav budovy, požadavky na údržbu, zřízení dílny na výtvarné činnosti a práci s keramikou).

Podrobně je zpracován plán akcí na celý školní rok, řada z nich má již tradici a ohlas mezi rodiči (společná posezení s rodiči, den matek, školní výlety, poslední zvonění, účast na přehlídkách a soutěžích).

Oblast plánování je na velmi dobré úrovni.

Organizování

Kompetence pracovníků jsou jednoznačně stanoveny. Základem organizace provozu a účinného řízení a vzájemné informovanosti je úzký kontakt a spolupráce všech zaměstnanců školy. Důležité informace jsou vyvěšeny na nástěnce.

Informace pro rodiče jsou na nástěnkách v šatnách. Kontakt s rodiči je každodenní, do prostor MŠ mají přístup a tato možnost je využívána.

V promyšleném, věcném a kultivovaně stylisticky zpracovaném řádu MŠ jsou obsaženy všechny potřebné informace a pravidla provozu. Nesprávně obsahuje ustanovení o výběru školního a stravného. Organizační řád jednoznačně stanoví organizaci provozu a zodpovědnost jednotlivých pracovníků, předložené pracovní náplně jsou jasné a konkrétní.

Povinná dokumentace je vedena v předepsaném rozsahu a požadované kvalitě. Veškerou dokumentaci má ředitelka školy přehledně uspořádanou a uloženou.

Dle potřeby se MŠ obrací pro radu či konzultaci na Pedagogicko pedagogickou poradnou v Liberci. Spolupráce probíhá bez problémů, pouze při potřebě šetření mladších dětí jsou dlouhé objednací lhůty.

Mateřská škola se prezentuje na veřejnosti. Sbor „Jablíčko“ se zúčastnil přehlídek „Kytička písniček“ a „Mateřinka“. Pravidelně a s velmi dobrým ohlasem vystupují děti na akcích pro místní seniory i v pečovatelském domě. MŠ se zapojuje do výtvarných soutěží, ze kterých si děti přivezly již řadu ocenění (Zlatý štětec, Kniha a já, požární ochrana). Velký úspěch u veřejnosti měla i tematická velikonoční či vánoční výstava na Magistrátu města Liberce, kde měla MŠ svou expozici. V odborném tisku (Informatorium, Učitelské noviny) byl publikován i článek na téma „Návštěva u požárníků“.

Oblast organizování je na velmi dobré úrovni.

Vedení a motivování pracovníků

Ředitelka preferuje ve vedení pracovníků demokratický styl založený na osobním kontaktu a komunikaci se všemi zaměstnanci, diskusi a spolupráci. Své záměry i podněty učitelek projednává na poradách i neformálních společných sezeních. Porady jsou pořádány pravidelně. V tomto školním roce proběhly tři porady, zápisy byly předloženy. Program je stanoven, vždy jsou projednávány závěry z kontrolní a hospitační činnosti. Prokazatelně byli zaměstnanci seznámeni s povinností ochrany osobních dat a důvěrných informací o dětech. Zápisy z porad včetně závěrů a úkolů jsou přehledné a jasně formulované, obsahují i slova uznání za konkrétní vykonanou činnost.

K hodnocení pracovníků má ředitelka školy zformulována kritéria hodnocení. Při jejich vedení využívá morálního i finančního ohodnocení, které umožňuje rozpočet školy přidělený zaměstnavatelem. Dvakrát ročně jsou přehodnocovány přiznané osobní příplatky, které jsou

výrazně diferencované.

Všechny učitelky se účastní vzdělávacích akcí, vybírají si z nabídky podle svého zaměření. Poplatky i cestovné jsou podle finančních možností školou hrazeny. V tomto školním roce učitelky absolvovaly pět seminářů (Současná legislativa ve zdravotnictví, Práce s hlínou, Manažerské dovednosti, Hrajeme si s pohádkou, Jak šel balón do světa). Získané poznatky si předávají na poradách. Metodická pomoc spočívá ve vzájemných konzultacích a rozhovorech.

Oblast vedení a motivování pracovníků je na velmi dobré úrovni.

Kontrolní mechanismy

Formy i cíle kontrolní a hospitační činnosti jsou stanoveny v ročním plánu. Kontrolu dokumentace provádí ředitelka v pravidelných intervalech, o kvalitě práce zaměstnanců má přehled. Poznatky z kontrol si pravidelně a systematicky zaznamenává. Případné nedostatky řeší ihned. Cíle hospitační činnosti jsou obecné, nejsou specifikovány pro jednotlivé učitelky. Předložené záznamy z hospitačí nebyly vždy dostatečně vypovídající. Obecné závěry jsou pravidelně projednávány na poradách.

Kontrolní činnost ředitelky je na velmi dobré úrovni.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ve sledovaných oblastech nebyly zjištěny závažné nedostatky, ředitelka školy se snaží vytvořit pro činnost mateřské školy optimální podmínky.

Jejich úroveň je velmi dobrá.

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

- Rozhodnutí o zařazení do sítě škol a školských zařízení čj. OSM-027/01-RZS z 1. 9. 2001
- Zřizovací listina ze dne 11. 6. 2001
- Výroční zpráva za školní rok 2000/2001
- Roční plán na školní rok 2001/2002
- Řád mateřské školy
- Organizační řád
- Zásady provozního řádu mateřských škol – metodický materiál krajského hygienika libereckého kraje ze dne 2. 5. 2001
- Provozní řád mateřské školy
- Náplň práce zaměstnanců
- Přihlášky a rozhodnutí o přijetí dětí do mateřské školy
- Tematické plány práce
- Přehled výchovné práce na školní rok 2001/2002, evidenční listy dětí, přehledy docházky dětí
- Plán kontrolní a hospitační činnosti na školní rok 2001/2002, hospitační záznamy, záznamy o kontrole

- Kritéria hodnocení
- Zápisy z pedagogických a provozních porad
- Zápisy z jednání s rodiči
- Doklady o hrazení vzdělávacích akcí v roce 2001

ZÁVĚR

Mateřská škola má pro splnění svého poslání optimální podmínky. Vybavení mateřské školy se od minulé inspekční návštěvy výrazně zlepšilo.

Cíle, prostředky i metody k jejich realizaci jsou stanoveny. Vstřícné, komunikativní prostředí, atmosféra důvěry a spolupráce jsou výsledkem demokratického stylu řízení, osobního zaujetí a nasazení většiny pracovníků.

Dílčí rezervy jsou v širším uplatnění skupinových a individuálních činností v režimu dne v souladu se současnými trendy předškolního vzdělávání, v aktivním přístupu k využívání pitného režimu a ve zlepšení vybavení školní zahrady.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři:	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	PhDr. Václava Vokounová	v. r.....
Členové týmu	Mgr. Věra Jirkalová	v. r.....

V Liberci dne 24. ledna 2002

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 2002-01-29

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu

Emílie Chrasteká, ředitelka mateřské školy

v.

 podpis

Předmětem inspekce bylo dílčí zhodnocení činnosti školy dle § 18 odst. 3, 4 zákona ČNR č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů.

Dle § 19 odst. 7 téhož zákona může ředitelka školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum odeslání inspekční zprávy	čj. jednacího protokolu ČŠI
Příslušný orgán státní správy	2002-02-13	084 49/02-2710
Zřizovatel	2002-02-13	048 50/02-2710
Rada školy	Není ustavena	-

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. jednacího protokolu ČŠI	Text
		Připomínky nebyly podány